

Protokoll 7/2025

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 26 augusti 2025 kl. 16:30-16:45, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Felix Finnveden (S)
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Niklas Sandstedt (M) ersätter Nike Örbrink (KD)

Ersättare

Linda Agetoft (S)
Ulrika Palm (S)
Paul Bodén (S)
Magnus Ivarsson (V)
Karin Södergren (V)
Rebekka Dominique (MP)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Karin Bülow Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Ulrika Lindhe Nämndsekreterare

Justerare

Robert Mjörnberg, Hugo Laigar

Datum för justering

2025-08-29

Paragraf

§§1-14, §§16-25

Sekreterare

Ulrika Lindhe Gare

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare**Beslut**

Äldrenämnden utser Hugo Laigar (M) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

Protokollet justeras senast fredagen den 29 augusti 2025.

§ 3**Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den
10 juni 2025**

ALD 2025/68

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/68-16 Signerat/justerat protokoll från äldrenämndens sammanträde 2025-06-10

§ 4**Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning****Beslut**

Punkt 24 "Inkomna och utgående handlingar enligt lista m.m." utgår med anledning av att ingen handling har anmälts till sammanträdet. I övrigt fastställer äldrenämnden den utsända föredragningslistan.

Inga övriga frågor anmäls.

§ 5**Inkomna skrivelser från ledamöter och tjänstgörande ersättare**

Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson m.fl. (L) lämnar in en gemensam skrivelse med rubriken:

**"Matsvinnet ökar - risk för undernäring hos äldre".
Diarienummer: ALD 2025/387**

Margita Jacobsson (L) och Rosie Rothstein (L) lämnar in en skrivelse med rubriken:

"Skrivelse angående socionomutbildningens bristande fokus på äldre och social omsorg". Diarienummer: ALD 2025/386

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att skrivelserna överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Matsvinnet ökar – risk för undernäring hos äldre

Matsvinnet på äldreboenden ökar enligt Livsmedelsverket. Risken är att de äldre inte får i sig tillräckligt när maten hamnar i soporna.

Cirka en tredjedel av lunchportionen kasseras på kommunala äldreboenden. Eftersom maten tillagas utifrån hur många som bor på ett boende och deras energi och näringsbehov, så är risken att de inte får i sig tillräckligt när mat kastas. Troligtvis serveras maten i för stora portioner vid lunch och middag.

Efter 75 års ålder ökar behovet av protein och fett men också D-vitamin som gärna kan tas som tillskott. Det är av stor vikt att personal på äldreboenden förstår att de äldre måste få i sig tillräckligt med näring. Detta är utmanande då många med åldern också tappar aptit. När det gäller aptit och förmåga att kunna tugga maten är det viktigt att personalen följer upp de boendes mun och tandhälsa.

Livsmedelsverket rekommenderar att man för att underlätta serverar många måltider på en dag. Förutom frukost, lunch och middag bör de äldre också serveras förmiddags, eftermiddags och kvällsmål. Samtliga måltider bör innehålla protein och fett. Med mindre portioner fler ggr per dag ökar chansen att näringsbehovet täcks och troligtvis skulle också matsvinnet minska.¹

Med anledning av ovanstående ställer vi följande frågor:

- Rapporteras matsvinn in från kommunala äldreboenden?
- Hur många boenden rapporterar in?
- Om det rapporteras in:
 - Hur mycket slängs per portion? Vad gör man så att portionerna blir bättre anpassade?
 - Om det inte görs – vad är anledningen och vilken åtgärd sätts in?
- Vad finns det för riktlinjer kring näring för äldre och hur följs det upp?
- Personal inom äldreomsorgen har tillgång till webbutbildning inom näringslära, men följs detta upp och hur kontrollerar man att personalen förstår innehållet?
- Hur kommuniceras näringslära till personal inom äldreomsorgen?
- Finns information på många olika språk?

¹ Information från Livsmedelsverket

Skrivelse angående socionomutbildningens bristande fokus på äldre och social omsorg

En nyligen publicerad studie från Örebro universitet belyser ett allvarligt problem för framtidens äldreomsorg. Sedan sammanslagningen av socionomprogrammet och sociala omsorgsprogrammet 2007 har omsorgsfrågorna gradvis fått en svagare ställning i utbildningen. Idag är kurser om äldre och åldrande nästan uteslutande valbara, och endast omkring 15 procent av socionomstudenterna väljer att läsa dem.

Forskarna bakom studien menar att detta får tydliga konsekvenser. Arbetsgivare får svårare att rekrytera socionomer med den kompetens som krävs för att möta en växande äldre befolkning. Samtidigt riskerar studenterna själva att sakna viktiga kunskaper om omsorg och åldrande, vilket kan försvåra deras yrkesutövning i mötet med en av de största målgrupperna inom socialtjänsten. Det som tidigare var en specialiserad utbildning i social omsorg har i praktiken ”slukats” av en generalistutbildning, vilket lämnar ett växande kompetensgap.

För Stockholm, som står inför stora demografiska förändringar de kommande decennierna, är detta en utmaning av största vikt. Behovet av kvalificerad personal inom äldreomsorgen kommer att öka kraftigt. Om utbildningsväsendet inte levererar tillräcklig kompetens behöver staden ta ansvar för att kompensera genom introduktion, vidareutbildning och dialog med lärosätena.

Stockholm kan inte vänta på att frågan löser sig av sig själv. Vi måste säkerställa att rätt kompetens finns på plats i stadens verksamheter för att möta framtidens behov och garantera en äldreomsorg med hög kvalitet och värdighet.

Mot bakgrund av detta vill vi få svar på följande:

1. Hur bedömer förvaltningen konsekvenserna av studiens slutsatser för stadens framtida kompetensförsörjning inom äldreomsorgen?
2. Vilka åtgärder vidtas i dag för att säkerställa att nyanställda socionomer inom stadens verksamheter har tillräcklig kompetens i frågor som rör äldre och social omsorg?

3. Ser förvaltningen behov av att utveckla särskilda introduktionsprogram, vidareutbildning eller fortbildningsinsatser för att kompensera för den brist på kunskap om äldre och åldrande som socionomstudenter riskerar att ha med sig?
4. Har staden i dag någon dialog med lärosätena kring behovet av förstärkt fokus på äldre- och omsorgsfrågor i socionomutbildningen, och om inte – bör en sådan initieras?

Margita Jacobsson (L)

Rosie Rothstein (L)

§ 6**Äldredirektörens information**

Äldredirektör Karin Bülow informerar om att sommaren har fungerat väl. Förvaltningen hade innan sommaren planerat för och samarbetat med stadsdelsförvaltningar och utförare för att kunna säkerställa behovet av platser. Det har funnits utmaningar då det finns allt färre tillgängliga platser på vård- och omsorgsboenden inom staden men detta har gått att lösa.

Projektet Framtidens socialtjänst är igång och arbete är uppstartat kring de insatser och arbetssätt som ska erbjudas av samtliga stadsdelsförvaltningar samt inom de fyra stadsdelsförvaltningar som utgör de första piloterna att pröva och utveckla vissa specifika arbetssätt.

Samarbetet med Digital Futures på KTH med utvecklandet av en Social AI-robot har varit mycket uppskattat inom staden. Det har varit så populärt att man nu har fått utöka med ytterligare tillfällen på de aktivitetscenter som ingår i arbetet. Aktiviteten håller postdoktorander från Digital Futures i och aktivitetscentren står för lokal.

§ 7**Tillämpningsanvisningar för arbetsskor inom
äldreomsorgen – Privat regi**

ALD 2025/239

Beslut

1. Äldrenämnden beslutar att anta tillämpningsanvisningar för arbetsskor inom äldreomsorg i privat regi.
2. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om Riktlinje för införande av arbetsskor.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I Stockholms stads budget för 2025 fick äldrenämnden i uppdrag att samordna införandet av arbetsskor inom äldreomsorgen för privata utförare och utförare i egen regi.

Vid äldrenämndens sammanträde i maj beslutades att föreslå kommunfullmäktige att besluta om riktlinje för införande av arbetsskor. Äldrenämnden beslutade om tillämpningsanvisningar för äldreomsorgens egen regi, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om riktlinjen. De tillämpningsanvisningar som föreslås för privat regi är till stora delar gemensam med de för egen regi men skiljer sig åt inom några områden. Det finns bland annat skillnader i hur skor kan köpas in samt hur ansökningsförfarandet för att ta del av bidraget är utformat.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/239-1 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Tillämpningsanvisningar för arbetsskor - Privat regi
- ALD 2025/239-1.1 Bilaga 1. Riktlinje för införande av arbetsskor ALD 2025_143
- ALD 2025/239-1.2 Bilaga 2. Tillämpningsanvisningar för införande av arbetsskor i äldreomsorgen, privat regi

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 7

Dnr: ALD 2025/239

Tillämpningsanvisningar för arbetsskor inom äldreomsorgen – Privat regi

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Likt framfört i samband med ärende ”Riktlinje för införande av arbetsskor i äldreomsorgen” (Dnr: 2025/143) som behandlades på äldrenämndens sammanträde den 20e maj önskar vi understryka följande.

Satsningar på kompetensutveckling som stärker verksamheten i hela staden i stället för inköp av skor förordades av vårt förslag till budget under 2024. Tyvärr valde majoriteten att köpa skor, något som inte är bestående eller långsiktigt. Det ser för oss ut som att kohandel i budgetförhandlingarna fick gå före en stärkt omsorg i Stockholm, vilket är beklagligt. Något som stärker denna bild är vad förvaltningen redogör för i sitt tjänsteutlåtande från marsnämnden (dnr 2024/21). I nämnda utlåtande pekar man även på att budgeterade medel från vänstermajoriteten inte räcker till samt att genomförandet kan dra ut på tiden. Likt tidigare påpekat under nämndens sammanträden har det också ifrågasatts om pengarna räcker till. I de fall satsningen utnyttjas fullt ut kommer budgeten överskridas och äldrenämnden måste äska om pengar i kommande tertialrapport, vilket är något även äldreförvaltningen påtalat i tjänsteutlåtanden.

Nämnden har i maj tagit ställning till ett förfarande för inköp som innebär mycket administration. Samma bild ges i detta fall måste vi framföra och oron stärks således för varje gång som frågan behandlas i nämndsammanträdanden.

Sammantaget kvarstår grundproblematiken. Majoriteten har skapat en omständig apparat som detaljstyr verksamheterna och inte fokuserar på de stora viktiga frågorna. Det finns idag många utmaningar inom äldreomsorgen i Stockholm som bland annat handlar om kompetensförsörjning, kost. Vi går mot ett samhälle där befolkningen blir allt äldre och då måste kan inte politiken gå in och detaljstyra utan organisationen måste vara byggd på kompetens och tillut. Men kanske är slagord på en valaffisch viktigare än att Stockholms äldre med behov ska få en bättre omsorg.

2025-08-26

**Tillämpningsanvisningar för
arbetsskor – privat regi**

Ärende 7

Dnr ALD 2025/239

Thomas Wihlman (C)

Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Centerpartiet och Liberalerna står bakom införandet av arbetsskor i äldreomsorgen som en viktig arbetsmiljöinsats. Men vi ser en tydlig orättvisa i de regler som nu föreslås. För de privata utförarna innebär systemet mer krångel, mer byråkrati och en mer omständlig hantering än för stadens egna verksamheter. Det riskerar att slå mot de små aktörerna som gör en stor och viktig insats i äldreomsorgen. Därför måste reformen följas upp efter ett år, för att säkerställa att alla medarbetare, oavsett arbetsgivare, får ta del av satsningen och att byråkratibördan inte blir för tung för de mindre aktörerna.

§ 8**Fördelning av statsbidrag för omställning till en god och nära vård år 2025**

ALD 2025/157

Beslut

1. Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningschefen att fördela 2025 års statsbidrag för utveckling av en god och nära vård om 41,9 mnkr enligt förslag i detta ärende.
2. Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningschefen att fördela kvarvarande medel från år 2024 enligt förslag i detta ärende.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Vid årsskiftet 2024/2025 upphörde den tidigare överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om hantering av stimulansmedel för god och nära vård. Denna ersattes då av en förordning (2024:1253) om statsbidrag för utveckling av god och nära vård.

Av 2025 års statsbidrag på totalt 3 430 mnkr fördelas 750 mnkr till kommunerna. Stockholms stad har möjlighet att rekvirera 41 991 440 kronor, varav 6 726 959 kronor baseras på antalet individer med kommunal hälso- och sjukvård och resterande på befolkningsunderlag.

Av förordningen framgår att medlen ska användas inom primärvård och hälso- och sjukvård. För stadens del innebär det att användandet begränsas till de verksamheter som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret, d v s särskilda boenden enligt 8 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) SoL, bostäder med särskild service enligt 8 kap. 11 § SoL och dagverksamhet enligt 8 kap. 1 § SoL. I

förordningen anges också specifika insatser till vilka statsbidraget ska riktas.

Mot bakgrund av de förändrade förutsättningar som den nya förordningen innebär, har en ny modell tillämpats vid fördelning av statsbidraget. Modellen innebär att medlen till stadsdelsförvaltningarna fördelas efter redovisning av pågående eller planerade projekt dels med utgångspunkt i antal platser i särskilda boendeformer (inklusive korttidsplatser), dels utifrån befolkning.

Från år 2024 kvarstår cirka 10,7 mnkr som inte har rekviderats eller förbrukats. Av dessa medel föreslås 8,8 mnkr fördelas till stadsdelsförvaltningarna i syfte att täcka befintliga kostnader kopplat till omställningen, där det i nuläget är oklart om dessa kan finansieras med 2025 års medel. 1,2 mnkr fördelas till äldreförvaltningen för kostnader för projektledning och resterande belopp föreslås därför fördelas till utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/157-1 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Fördelning av statsbidrag för utveckling av god och nära vård år 2025
- ALD 2025/157-1.1 Bilaga 1. Förordning statsbidrag god och nära vård 2025
- ALD 2025/157-1.2 Bilaga 2. Fördelning regioner och kommuner 2025

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 8

Dnr: ALD 2025/157

**Fördelning av statsbidrag för
utveckling av en god och nära vård
år 2025 samt fördelning av
kvarvarande medel från år 2024**

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi moderater välkomnar och förordar en god och nära vård. Tyvärr är vår uppfattning att det i praktiken inte fungerar som tänkt i stadens verksamhet eller i stadens stadsdelar. Det är välkommet med ett nytt grepp för frågan i och med detta ärende och ser fram emot återrapporering kring effekterna under den tiden som följer.

Med tydlighet kring eventuella flaskhalsar och liknande kan vi politiskt fatta rätt beslut för att röja undan de hinder som kan finnas som motverkar god och nära vård.

§ 9**Statsbidrag för att motverka ensamhet 2025**

ALD 2025/140

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av statsbidrag för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre som har hemtjänst.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Socialstyrelsen har beviljat Stockholms stad 1 200 000 kronor i statsbidrag år 2025 för att genomföra ett pilotprojekt inom hemtjänsten. Projektet syftar till att upptäcka och minska ofrivillig ensamhet och kommer att ske i samarbete med hemtjänstenheter, förebyggande enheten, beställarenheten, larmmottagningen samt kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen. Målgruppen är äldre som har hemtjänst i Järva stadsdelsområde, inom både kommunal och privat regi. En viktig del i pilotprojektet är samarbete med bostadsbolag och civilsamhället. Det är tio hemtjänstenheter som har ansökt om medel och som uppfyller kriterierna för att delta. En del av statsbidraget kommer att användas för metodutveckling, nätverksträffar och samverkansmöten som äldreförvaltningen ansvarar för.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/140-3 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Statsbidrag för att motverka ensamhet
- ALD 2025/140-3.1 Bilaga 1. Fördelning ensamhet

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 9

Dnr: ALD 2025/140

Statsbidrag för att motverka ensamhet 2025

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Att motverka ofrivillig ensamhet i Stockholms stad är en viktig fråga för oss moderater. Ofrivillig ensamhet är som Hälsohögskolan i Jönköping visat i sin forskning en allvarlig situation som kan både leda till sämre hälsa och en för tidig död. Därav är mer kunskap som kan göra skillnad i praktiken rörande ensamhet välkommet.

Vi ställer oss någonstans frågande till urvalskriterierna av lämplig stadsdel då det är svårt att uttyda i ärendet, men ser fram emot återkoppling i frågan och utvecklingen av stadens arbete.

Alla kan göra skillnad, och om du läser detta kan du också bidra till att minska ensamheten i Stockholm. Ge gärna den tid du kan till de som kan behöva det i din närhet.

§ 10**Statsbidrag för att stärka äldreomsorgens krisberedskap 2025**

ALD 2025/324

Beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till hur det utökade sektorsbidraget om 9,5 miljoner kronor ska användas.
2. Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningen att utforma anvisningar för kommunala och privata utförare om hur medlen ska sökas.
3. Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningschefen att bevilja eller avslå ansökan om medel.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad har 2025 tilldelats stadsbidrag via Socialstyrelsen för att ”Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer”. Stadsledningskontoret ansvarar för fördelningen av stadsbidraget inom staden. För 2025 har regeringen utökat statsbidraget med ett sektorsbidrag om 100 miljoner kronor för att stärka kommunernas krisberedskap inom äldreomsorgen och Stockholms stad har tilldelats 9,5 miljoner kronor.

Genom Stockholms stads beredskapssektor hälsa, vård och omsorg har äldreförvaltningen ett särskilt ansvar att samordna äldreomsorgens krisberedskap och förmåga vid höjd beredskap. Utifrån detta ansvar har äldreförvaltningen fått uppdraget att administrera och ge förslag på fördelning av sektorsbidraget och hur det kan användas för att stärka äldreomsorgens krisberedskap under 2025.

Med sektorsbidraget kan verksamheterna, utifrån sina olika förutsättningar och utmaningar, styra hur medlen kan användas på bästa sätt. Förvaltningen föreslår att kommunala och privata utförare av äldreomsorg kan ansöka om medel för beredskapshöjande åtgärder inom verksamheten.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/324-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Statsbidrag för att stärka äldreomsorgens beredskap 2025

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 10

Dnr: ALD 2025/324

Statsbidrag för att stärka äldreomsorgens krisberedskap 2025

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Att stärka krisberedskapen i stadens äldreomsorg är en naturlig och central del i stadens verksamhet menar vi moderater. I den oroliga tid vi lever i behöver vi växla upp det arbetet och det viktigaste är konkreta resultat. Det som beslutas om nu måste göra skillnad nästa gång äldreomsorgen befinner sig i en kris – oavsett om det är en pandemi, en naturkatastrof eller om Sverige hamnar i en konflikt. Det är stadens skyldighet mot de i samhället som är i behov av stöd och hjälp i vardagen av det gemensamma.

Möjligen är det så att mer krävs än inköp av livsmedel med lång hållbarhet, inköp av tillagningsutrustning som kan användas utan el, inköp av utrustning och material för att kunna driva verksamheten även vid kriser och olyckor, övningar och utbildningar för att höja verksamhetens beredskapsförmåga inom krisberedskap samt upprättande av kontinuitetsplaner som nämns i ärendet. Vi moderater känner att underlaget saknar en tydlig förklaring till för varför just detta har blivit det som föreslås beslutas om idag.

§ 11
Skrivelse om egenvård

ALD 2025/218

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om egenvård.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Hugo Laigar (m.fl.) har i en skrivelse ställt fem frågor till äldreförvaltningen om egenvård. Ledamoten skriver att egenvården är centralt i omställningen till en nära vård. Hälso- och sjukvårdspersonal kan skriva ett egenvårdsintyg för ansökan om praktiskt stöd från hemtjänsten för att utföra egenvård. Det är viktigt att primärvården och kommunens samverkar för att stödja äldre personers egenvård i Stockholms län.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/218-2 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Svar på skrivelse om egenvård
- ALD 2025/218-2.1 Bilaga 1. Skrivelse om egenvård av Hugo Laigar m.fl. (M)

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 11

Dnr: ALD 2025/218

Skrivelse om egenvård

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Varmt tack till förvaltningen för ett uttömmande och redogörande svar i frågan. Som skrivelsen visar är det viktigt att primärvårdens och kommunens användning av egenvårdsintyget, och samverkan för att stödja äldre personers egenvård i Stockholms län fungerar väl.

§ 12**Skrivelse om krav på möjlighet att vistas i en tillgänglig utemiljö för alla äldreboenden**

ALD 2025/161

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse gällande krav på möjlighet att vistas i en tillgänglig utemiljö för alla äldreboenden.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I skrivelse från Liliane Åkerlund (SD) och Åke Nordström (SD) framförs att många äldre upplever begränsade möjligheter till att vistas utomhus och därmed går miste om de positiva psykiska och fysiska effekter som utevistelse enligt forskning bidrar till. I skrivelsen efterfrågar skribenterna riktlinjer för vård- och omsorgsboenden gällande alla äldres rätt till utevistelse och att kunna vistas i en tillgänglig miljö. Skribenterna beskriver hur vård- och omsorgsboenden ger olika förutsättningar för utevistelse beroende på boendets läge, utformning, tillgång till balkonger och uteplats samt när den äldre har behov av medföljande personal.

Förvaltningen delar skribenternas åsikt angående vikten av att vård- och omsorgsboenden erbjuder de äldre goda förutsättningar för utevistelse. Utevistelse är en viktig fråga som förvaltningen prioriterar och kontinuerligt följer upp enligt Stockholms stads uppföljningsmodell inom äldreomsorgen och på förekommen anledning genomförs inspektioner som ett komplement till uppföljningsmodellen.

Förvaltningen följer upp befintliga vård- och omsorgsboendens rutiner och arbetssätt för utevistelse i syfte att undersöka att kraven om att aktivt erbjuda daglig utevistelse efterlevs. De krav som ställs på vård- och omsorgsboendenas tillgänglighet regleras av Boverkets byggregler och tillstånd för drift beslutas av IVO. I den dialog som

förvaltningen har med Micasa vid nybyggnation och renovering av vård- och omsorgsboenden läggs stor vikt vid boendets utformning för att erbjuda goda möjligheter till utevistelse.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/161-2 (Godkänd - R 3) Tjänsteutlåtande - Svar på skrivelse om krav på möjlighet att vistas i en tillgänglig utemiljö för alla äldreboenden
- ALD 2025/161-2.1 Bilaga 1. Skrivelse om krav på utevistelse på samtliga äldreboenden
- ALD 2025/161-2.2 Bilaga 2. Förslag till definition av utevistelsegaranti, rättighet i vård- och omsorgsboende Dnr 310-376214

§ 13**Remiss av betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)**

ALD 2025/316

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande betänkandet "Bättre förutsättningar för klimatanpassning" (SOU 2025:51) och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet "Bättre förutsättningar för klimatanpassning" (SOU 2025:51) till äldrenämnden med flera. Utredaren har haft i uppdrag att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras.

Förvaltningen har i sitt svar valt att fokusera på det förslag i utredningen som behandlar föreskrifter om högsta inomhustemperaturer för känsliga grupper.

Förvaltningen håller med om utredarens förslag att Folkhälsomyndigheten (FHM) ska få ett bemyndigande att meddela föreskrifter om högsta temperatur inomhus i sådana boenden med särskilt stöd och särskild service enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade som staden är skyldig att inrätta för känsliga grupper.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/316-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss gällande SOU 2025:51 Bättre förutsättningar för klimatanpassning
- ALD 2025/316-2.1 Bilaga 1. Remiss - Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

Äldrenämnden 26 augusti 2025

Ärende 13

Dnr: ALD 2025/316

**Remiss av betänkandet Bättre
förutsättningar för
klimatanpassning (SOU 2025:51)**

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi moderater ser komplexiteten i frågan och att ansvaret lätt hamnar hos flera förvaltningar inom stadens verksamhet. Bredden av remissinstanser visar också hur komplicerat det kan bli för stadens verksamhet när flera delar berörs. Ytterst handlar omsorgen staden bedriver dock om den enskilda individen i behov av stöd och hjälp, det får inte glömmas bort.

Att enbart begränsa sig till att ha ansvar för inomhustemperaturen i boenden eller verksamheter i stadens regi är ett tillkortakommande och en kritik vi kan dela med förvaltningen. Staden har ett stort ansvar, och en stor kompetens. Äldre som bor i Stockholm behöver veta att vi alltid kommer arbeta med att göra staden till en bättre plats för dem, oavsett hur du bor.

Utredningen ger elva förslag på åtgärder. De är inte alla oväsentliga för Stockholms stads äldreomsorg över tid. Exempelvis behöver den styrande majoriteten se till de risker som finns kring de byggnationer som äldre nyttjar i Stockholm.

§ 14**Svar på remiss av slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45)**

ALD 2025/339

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45) och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen angående slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45).

I slutbetänkandet har man analyserat och tagit ställning till hur en myndighet i större utsträckning på eget initiativ ska kunna dela offentliga uppgifter mellan varandra. Det har även ingått i uppdraget att väga behovet av ett förbättrat informationsutbyte mot den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

Äldreförvaltningen ser fortsatt positivt på förslagen men vill lyfta att de nya bestämmelserna måste implementeras med varsamhet för att inte äventyra allmänhetens förtroende för verksamheten.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/339-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter- några anslutande frågor
- ALD 2025/339-2.1 Bilaga 1. Remiss - Ökat informationsutbyte mellan myndigheter - några anslutande frågor (SOU 2025-45)

§ 16**Svar på remiss av motion om att etablera Viva Lyceum
vård och omsorg**

ALD 2025/176

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg i Stockholms stad och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har den 2 april 2025 remitterat en motion från Jan Jönsson (L) till äldrenämnden angående ett förslag om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg. Motionären föreslår att staden ska skapa ett Lyceum för vård och omsorg. Det finns även ett förslag att eleverna på vårdprogrammen ska få körkort helt eller delvis finansierade av staden under förutsättning att de klarar körkortsproven och fullföljer utbildningen. För att få mer studiero i klassrummen föreslår även motionären att blanda elever från ungdomsgymnasium med elever från vuxengymnasium.

Utbildningsförvaltningen utreder frågan gällande finansiering av körkortsutbildning. Förvaltningen ser inte några uppenbara vinster med förslaget och föreslår därför nämnden att inte följa motionärens förslag. Ungdomar och vuxna har olika sätt att lära sig på och har olika erfarenheter av arbetsliv. Det gör att det finns olika behov av pedagogik och tempo i undervisningen.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/176-2 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg
- ALD 2025/176-2.1 Bilaga 1. Motion om att etablera Viva Lyceum vård och omsorg

Äldrenämnden

26 augusti 2025

**Remiss av motion om att etablera
Viva Lyceum vård och omsorg**

Ärende 16

Dnr: ALD 2025/176

KS 2025/438

Margita Jacobsson m.fl. (L)

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande

Vi ser ett mycket stort behov av att på kort och lång sikt säkerställa bemanningen inom äldreomsorgen. Prognoserna visar tydligt att antalet äldre stockholmare kommer att öka kraftigt de kommande åren. Om vi inte agerar redan nu riskerar vi att stå utan tillräckligt med utbildad personal när behovet blir som störst.

Motionens intention är att inspireras av fungerande modeller på andra håll i landet och utveckla nya metoder för att locka fler till vård- och omsorgsutbildningarna. Förslaget om att etablera ett Viva Lyceum vård och omsorg, och att samtidigt pröva incitament som körkortsstöd för elever som fullföljer utbildningen, är exempel på åtgärder som skulle kunna bidra till fler utbildade medarbetare inom äldreomsorgen.

Vi vänder oss emot att majoriteten väljer att helt avslå förslaget. När vi står inför en av välfärdens största framtidsutmaningar kan vi inte nöja oss med en förhandsbedömning om att det inte skulle ge effekt. Det minsta som bör göras är att utreda frågan grundligt och pröva om metoder som redan visat sig framgångsrika på andra håll kan bidra till att fler söker sig till vård- och omsorgsyren i Stockholm.

§ 17**Anmälan av månadsrapport juli 2025**

ALD 2025/20

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- 2200400 (Godkänd - R 1) Anmälan av månadsrapport med månadsprognos juli 2025

§ 18**Anmälan av svar på remiss genom kontorsutlåtande av
delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48)**

ALD 2025/256

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/256-2 (Godkänd - R 1) Svar på remiss genom kontorsutlåtande av delbetänkandet Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48)
- ALD 2025/256-2.1 Bilaga 1. Remiss - Delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) Volym 1
- ALD 2025/256-2.2 Bilaga 2. Remiss - delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) Volym 2

§ 19**Anmälan av svar på remiss genom kontorsutlåtande av
Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i
kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)**

ALD 2025/262

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/262-2 (Godkänd - R 2) Svar på remiss genom kontorsutlåtande om Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)
- ALD 2025/262-2.1 Bilaga 1. Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (002)

§ 20**Anmälan av protokoll från förvaltningsgruppen (FG) den
20 augusti år 2025**

ALD 2025/29

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/29-17 Protokoll Förvaltningsgruppen (FVG)
2025-08-20

§ 21**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) den 19 augusti 025**

ALD 2025/38

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/38-14 Protokoll nr 7 från kommunstyrelsens pensionärsråd 2025-08-19

§ 22**Anmälan av protokoll från det för socialnämnden,
äldrenämnden och överförmyndarnämnden
gemensamma rådet för funktionshindersfrågor den 21
augusti 2025**

ALD 2025/32

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/32-13 Protokoll från funktionshinderrådet 2025-08-21
- ALD 2025/32-13.1 Bilaga 1 - Frågor från rådet till presidiet
- ALD 2025/32-13.2 Bilaga 2 - Funktionshinderinspektörerna
- ALD 2025/32-13.3 Bilaga 3 - Aktiviteter i verksamhetsplanen 2026 Socialförvaltningen
- ALD 2025/32-13.4 Bilaga 4 - Förslag från rådet

§ 23**Anmälan av beslut fattade på delegation juni-juli 2025**

ALD 2025/26

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/26-13 Anmälningslista, beslut fattade på delegation 2025-08-21

§ 24**Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista****Utgår**

**§ 25
Övriga frågor**

Inga övriga frågor anmäls.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
John Hugo, Laigar	2025-08-28
Erik Robert, Mjörnberg	2025-08-28